

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE

UL AGREFT - KNJIZNICA

č sp

GL SLG Celje

1971/72

792(497.4 Celje)

219711949,6

COBISS o

МЪСЯЦЪ ВЪ ДЕРЕВНЪ

TURGENJEV

MESEC DNI NA KMETIH

REŽIJA

MILE KORUN

Ivan Sergejevič Turgenjev

MESEC DNI NA KMETIH

Komedija v petih dejanjih
(Odmor po tretjem dejanju)

Prevedel Josip Vidmar
Lektor Majda Križajeva
Scena Avgust Lavrenčič
Kostumi Mija Jarčeva

Režija MILE KORUN
Dramaturg
predstave Igor Lampret

Nastopajoče osebe:

Arkadij Sergejič Islajev,
bogati posestnik

Natalija Petrovna,
njegova žena

Kolja, njun sin

Veročka, varovanka

Ana Semjonovna Islajeva,
mati Islajeva

Lizaveta Bogdanovna,
družabnica

Schaaf, Nemec, vzgojitelj

Mihajla Aleksandrovič Rakitin,
hišni prijatelj

Aleksej Nikolajevič Beljajev,
študent, Koljin učitelj

Afanasij Ivanovič Bolšincov,
sosed

Ignatij Iljič Špigelski,
zdravnik

Matvej, sluga

Katja, služkinja

Vodja predstave Stanko Jost
Tehnično vodstvo Franjo Cesar
Šepetalka Sava Subotič
Razsvetljava Bogo Les

• slušateljica AGRFTV

MILE
KORUN

Branko Grubar

Marjanca Krošlova

Anica Kumrova

Jožica Avbljeva*

Marija Goršičeva

Mija Mencejeva

Marjan Dolinar

Janez Bermež

Stanko Potisk

Jože Pristov

Sandi Krošl

Bruno Vodopivec

Ljerka Belakova

Komedija MESEC DNI NA KMETIH Ivana Sergejeviča Turgenjeva (1818—1883) je nastala, še preden so bila napisana tista besedila, ki konstituirajo splošni kulturni pomen Turgenjeva, se pravi, preden so nastali romani RUDIN, PLEMIŠKO GNEZDO ter OČETJE IN SINOVI, ki so z glavnim likom Bazarovim imenovali besedo nihilizem in z njo definirali generacijski spopad prelomnega obdobja petdesetih let Rusije v 19. stoletju. Vsa ta problematika pa samo blede odseva v tej erotični komediji, ki se začne in konča v znamenju (strtega) srca.

Turgenjev je pripadal plemiškemu stanu. Notranje protislovje med njegovo pripadnostjo in pa med njegovo ideologijo, s katero se je zagrizeno boril zoper tlačanstvo, je našlo svoj izraz v oblikovanju lika odvečnega človeka, kakršnega je popisoval v HAMLETU ŠČIGROVSKEGA OKRAJA (1849) in posebej v DNEVNIKU ODVEČNEGA ČLOVEKA (1850), se pravi v času pisanja komedije MESEC DNI NA KMETIH, ki nam skozi zavrtost celot-

nega čustvenega razpona odkriva misel na splošno družbeno zavrtost, izvrženost ter brezperspektivnost odvečnega človeka plemiča (Rakitin).

Komedija je bila prvič objavljena 1855 v Sodobniku kot druga redakcija prvotne verzije z naslovom ŠTUDENT (oziroma DVE ŽENI), kar kaže na dejstvo, da je Turgenjeva poleg Rakitina enako zanimal prikaz neplemiškega izobraženca Beljajeva. V njunem medsebojnem soočenju, preko erotičnih razmerij z Veročko in Natalijo oblikuje generacijski spopad ter daje slutiti razkol med ideologijo in psihologijo odmirajočega »odvečnega« plemstva ter novega družbenega sloja. Neizostrenost optike med spopadom dveh žensk s povsem erotično motivacijo in planom idejnega spopada med Rakitinom in Beljajevim, zunaj tega okvira, pa je verjetno prispevala k očitkom, da je komedija »brez dramatičnega nerva« in premalo efektivna. Vsi ti očitki pa ne morejo mimo notranje dramatičnosti čustvenih vibracij in izžarevanj likov v izjemno preprostem življenjskem okviru, ki ga dopolnjuje odprtost prirode kot kontrapunkt ozkosti čustvovanja ter premorov in tišin, ki so odločilno vplivale na poznejšo dramaturgijo Čehova. Komika MESCA DNI NA KMETIH je povsem čehovljanska. Turgenjev je predvsem pomemben kot pisatelj in šele nato kot dramatik; sam je menil, da so njegove drame bolj primerne za branje kot pa za uprizorjanje. Ne glede na njegovo samokritičnost in priporočila pa je danes jasno, da MESEC DNI NA KMETIH kot literatura pomeni samo toliko, kolikor se lahko odziva gledališki in igravčevi senzibiliteti, ki lahko s pristnostjo igre ter oblikovanjem enkratnega odrskega prostora gledavcu odkriva poezijo sodobnega gledališča.

MESEC DNI NA KMETIH je komedija zavrtih čustev, ki se gibljejo na relaciji ljubiti in bati se. Komičen je samo ta strah, njegove posledice pa so absurde. Veročkina sprememba iz otroka v žensko se zaključi z absurdno poroko z Boljšincovom. Samo velikemu poslovalcu Špigelskemu se zares posreči zabarantati tri konje za eno dekle. In tako je ta bidermajerski šopek, ki ga obdajajo čipke preteklega stoletja, v posebnem kontrapunktu s čustvenimi vzgibi, ki jih omejujejo in prikrivajo fasade Spodobnosti, Vzgoje in Prijateljstva. Skratka prazne forme, ki zavirajo svobodni razmah novih vsebin, in ne nazadnje prazne forme, s katerimi ena generacija onemogoča sebe in pa predvsem tisto, ki prihaja za njo.

Igor Lampret

MARIJA
GORŠIČEVA

je za dosedanje delo in umetniške dosežke prejela poletni 1971 Slandrovo nagrado

FRANCI KRIŽAJ

je prejel letošnjo nagrado Prešernovega sklada za režije Eliotove drame Umor v katedrali, Ibsenovega Sovražnika ljudstva in Župančičeve Veronike Deseniške

SANDI KROŠL

je bil za vlogo Becketa v Eliotovem Umoru v katedrali kar dvakrat nagrajen, dobil je Borštnikovo in Severjanovo nagrado

Prizori iz komedije Odöna von Horvatha »Figaro se ločuje«, ki jo je režiral Franci Križaj. Premiera je bila 21. I. 1972. Na prvi sliki Bogomir Veras, Ljerka Belakova, Marjanca Krošlova in Jože Zupan; na drugi še Borut Alujevič in Stanko Potisk; na zadnji Marko Simčič, Mija Mencejeva in Jože Pristov.

Cestno podjetje Celje

opravlja vsa dela na nizkih gradnjah,
projektira in vzdržuje javne ceste

Gledališki list SLG Celje. Sezona 1971-72, št. 6. Predstavnik: upravnik Bojan Štih. Urednik: Janez Žmavc. Naklada 800 izvodov. Tisk AERO kemična in grafična industrija Celje.

